

Valgte innbyggerne framfor ekstern konsulent:

Overhalla mobiliserer mot klimaendringer

Da Overhalla kommune mot slutten av 2007 vedtok å sette i gang arbeidet med klima- og energiplan, bestemte politikerne seg for ikke å engasjere en ekstern konsulent. I stedet ville de begynne med å lytte til hvilke ideer innbyggerne, næringslivet og andre lokale og regionale aktører hadde å komme med.

Startskuddet gikk på Verdens miljøverndag, 5. juni 2008, med en klima- og energikonferanse som samlet mellom 30 og 40 deltakere. De var med på idédugnader om hvordan klimagassutslippene kunne reduseres gjennom tiltak innen energisparing, innen transportsektoren og i landbruket.

I september 2008 vedtok kommunestyret å følge opp med fire halvdags temamøter utover høsten, der både lokale og regionale interessenter ble

invitert til å delta. Temaene var landbruk, forbruk og livsstil, stasjonær energibruk og transport. I vedtaket fra kommunestyret heter det blant annet:

”Et viktig suksesskriterium for planen vil være å oppnå tilstrekkelig involvering/eierskap. Samtidig som grad av ansvar og involvering vil variere mellom ulike aktører i og utenfor kommunen, vil resultatet være avhengig av bidrag fra alle kommunens innbyggere.”

Parti fra Overhalla med administrasjonssenteret Ranemsletta midt i bildet. Til høyre den nedlagte Namsosbanen - som kommunen gjerne vil ha gjenåpnet. (Foto: Steinar Johansen/Overhalla kommune)

Vedtaket vektlegger samtidig det globale perspektivet – det skal ikke bare tas hensyn til utslippene innenfor kommunegrensene, men også til dem innbyggerne indirekte utløser med forbruket sitt.

Mer kollektivtransport og mindre bilbruk er blant visjonene fra folkedugnaden. (Foto: Namdalsavisa)

Kort veg fra ideer til plan

Til sammen deltok representanter fra om lag 15 organisasjoner og virksomheter utenom kommunens egne politikere og stab på de fire temamøtene. Møtene munnet ut i nærmere 100 forslag til tiltak – både konkretiseringer av ideer fra klimakonferansen og nye ideer som kom opp i selve temagrupperne. Forslagene spente fra krav om lavenergi- eller passivhusstandard i all ny bebyggelse over styrket informasjon om pendlerbussen til Namsos til et kommunalt bidrag til treplanting. Det kom også forslag om at kommunen måtte påvirke sentrale myndigheter, for eksempel til å speilvende den nåværende reservasjonsretten mot postkassereklame, slik at bare dem som aktivt takker ja får den.

Forslagene fra de fire temagrupperne ble for en stor del innarbeidet direkte i den klima- og energiplanen som kommunestyret vedtok i februar 2009, og står for brorparten av tiltaksdelen i denne planen.

Rask oppfølging

Den tette dialogen med lokale aktører under planarbeidet har gitt gjennomføringen en ”flying start”. Én uke etter at planen ble vedtatt deltok en rekke lokale bedrifter på seminar for å lære om hvordan de kunne følge opp ett av planpunktene – nemlig at de blir miljøsertifisert. Det arbeidet er nå i gang, etter at Skogmo Industriforening har fått bevilget rundt 400 000 kr til prosjektet, herav 40 000 fra Overhalla kommune. I mars kunne Namdalsavisa melde om samtaler mellom TrønderBilene og kommunen om å følge opp et annet

punkt – å få flere av de 660 som daglig pendler fra Overhalla til Namsos til å bruke buss. Samtaler var også i gang med den lokale kafeen om å tilby venterom. Allerede i juni kom en konkret forbedring i kollektivtilbudet, ved at det ble etablert tilbringertjeneste både til pendlerbussen og til togstasjonen i nabokommunen Grong. Det er også tatt initiativ til samarbeid mellom kommunen og Statens Vegvesen om opprusting av busskurene, blant annet med forbedret informasjon. Landbruksnæringa har blitt en selvstendig pådriver for tiltak som økt utnyttelse av organisk avfall.

Hele kommuneorganisasjonen med

Parallelt med klima- og energiplanarbeidet har Overhalla gjennomført en miljøsertifisering av virksomheten etter ISO 14001. De målene klima- og energiplanen setter for kommunens virksomhet blir nå også en integrert del av handlingsplanen som sertifiseringen krever. Men kommunen nøyer seg ikke med det. Nå skal alle enhetene også sertifiseres som Miljøfyrtårn.

– ISO 14001-prosessen omfatter direkte kommunens ledelse og enhetslederne, forklarer personalsjef Asle Lydersen, som har stått sentralt i klimaplanarbeidet. – Med Miljøfyrtårn får vi trukket med hele virksomheten på en mer kraftfull måte. Vi har blitt mer og mer oppmerksomme på at involvering er et suksesskriterium, slår Lydersen fast.

Mer informasjon:

Asle Lydersen, personalsjef

asle.lydersen@overhalla.kommune.no

Tlf 97 75 82 59

Fakta

Overhalla har et stabilt folketall på ca 3 600 fordelt på fire mindre tettsteder og spredt bebyggelse. Jord- og skogbruk er viktige næringer, sammen med variert industri. Ca 40 % av de yrkesaktive pendler likevel ut, særlig til Namsos. Overhalla deltar i nettverket ”Klima og energi Nord-Trøndelag NORD”. Det er en del av ”Livskraftige kommuner – Kommunennettverk for miljø og samfunnsutvikling”, som drives av KS med midler fra Miljøverndepartementet.

- Gode eksempler utfordrer andre til lignende tiltak, og fremmer debatten om veier til en bærekraftig utvikling, sier rådgiver Turid Haugen i KS.

– jh juni 09